

การพัฒนารูปแบบการให้บริการสารสนเทศ
ที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย: กรณีศึกษา
ห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

Development of a Model for Research Support
Information Service for Research University:
Case Study of Faculty of Environment and Resource
Studies Library, Mahidol University

ปิยธิดา เทพวงศ์ (Piyatida Tepwong)¹

ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์ (Kwanchadil Phisalpong)²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้บริการห้องสมุดสาขาสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ เปรียบเทียบความต้องการใช้บริการห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามประเภทผู้ใช้บริการ และพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมของการให้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ใช้บริการห้องสมุดจำนวน 295 คน และผู้บริหารห้องสมุดของมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ จำนวน 4 แห่ง ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² ภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมผู้ใช้บริการมีความต้องการใช้บริการสารสนเทศในระดับมากทุกรายการ มีความต้องการด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการบริการสนับสนุนการตีพิมพ์ และเผยแพร่ผลงานของนักวิจัย ด้านการบริการสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องสมุดแก่นักวิจัย ด้านการบริการอบรมให้ความรู้และการปรึกษาด้านการวิจัย และด้านการให้บริการสารสนเทศเพื่อการทำวิจัย ตามลำดับเมื่อเปรียบเทียบความต้องการใช้บริการสารสนเทศ พบว่า ผู้ใช้บริการประเภทต่างกันมีความต้องการบริการสารสนเทศเพื่อการทำวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในบางรายการ

คำสำคัญ: บริการสนับสนุนการวิจัย, มหาวิทยาลัยวิจัย, บริการห้องสมุด

Abstract

The purpose of this mixed methods research were to study the services of Environment Studies libraries of the National Research Universities, to study users' needs for library services and to compare the needs divided by types of library users in order to develop the appropriate model of information services for the library of the Faculty of Environment and Resource Studies to support Mahidol University to be a National Research University. The sampling groups were 295 library users and also library administrators from 4 national research universities. Questionnaires and in-depth interviewing method were used to get the required information and the obtained data were analyzed by percentage, mean, standard deviation. The analysis of One-Way ANOVA and Scheffe's method were used for hypotheses testing. The results of the study can be summarized as follows:

Overall, the library users needed the research support services in a high level in all items, mostly in information resources development for research support. This was followed by publication and distribution services for researchers, physical and facilities services for researchers, research training and counseling service, and information services for research support, respectively. When the needs of information services by types of library users were compared, the statistically significant differences at the level of .05 were found in some aspects.

Keywords: Research Support Service, Research University, Library Service

บทนำ

สำนักงานบริหารโครงการส่งเสริมการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนา มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนด มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติทั้ง 9 แห่ง ประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมหาวิทยาลัยเหล่านี้ ได้มีการดำเนินงานในการพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อมุ่งสู่ การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย (นวัตน์ รามสูต และบัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2555, หน้า 1)

มหาวิทยาลัยมหิดลเริ่มก่อตั้งขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2431 และพัฒนามาจนกระทั่ง ปัจจุบัน เป็นมหาวิทยาลัยมหิดลที่สมบูรณ์แบบมีความหลากหลาย (รัชตะ รัชตะนาวัน, 2557, หน้า 9) มุ่งพัฒนาการศึกษาสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการและให้บริการแก่ สังคม คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์เป็นคณะหนึ่งในมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมุ่งเน้นการสนับสนุนและส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยเพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ และการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวควบคู่ไปกับการสร้างบัณฑิต ซึ่งมีนโยบายการพัฒนา วิชาการเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หอสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ เป็นห้องสมุดในสังกัดหอสมุดและ คลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินงานภายใต้นโยบายของหอสมุดและคลัง

ความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับคณะกรรมการห้องสมุดของคณะสิ่งแวดล้อมและ
ทรัพยากรศาสตร์มีการกิจหลักในการจัดหาและให้บริการหนังสือและสื่อการศึกษา
ที่ทันสมัยในรูปแบบหลากหลาย โดยมุ่งเน้นสาขาสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องตามหลักสูตร
และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนการศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและ
บัณฑิตศึกษา ให้เป็นแหล่งค้นคว้าศึกษาด้วยตนเองและการทำวิจัยของนักศึกษา
อาจารย์ และบุคลากรในคณะฯ รวมถึงให้บริการสารสนเทศทางวิชาการแก่สมาชิก
อื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยมหิดล ศิษย์เก่าเป็นหลัก และบริการชุมชนใกล้เคียงด้วย
สามารถให้บริการแบบบูรณาการแก่ห้องสมุดเครือข่ายทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย
(หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล, 2558, หน้า 3)

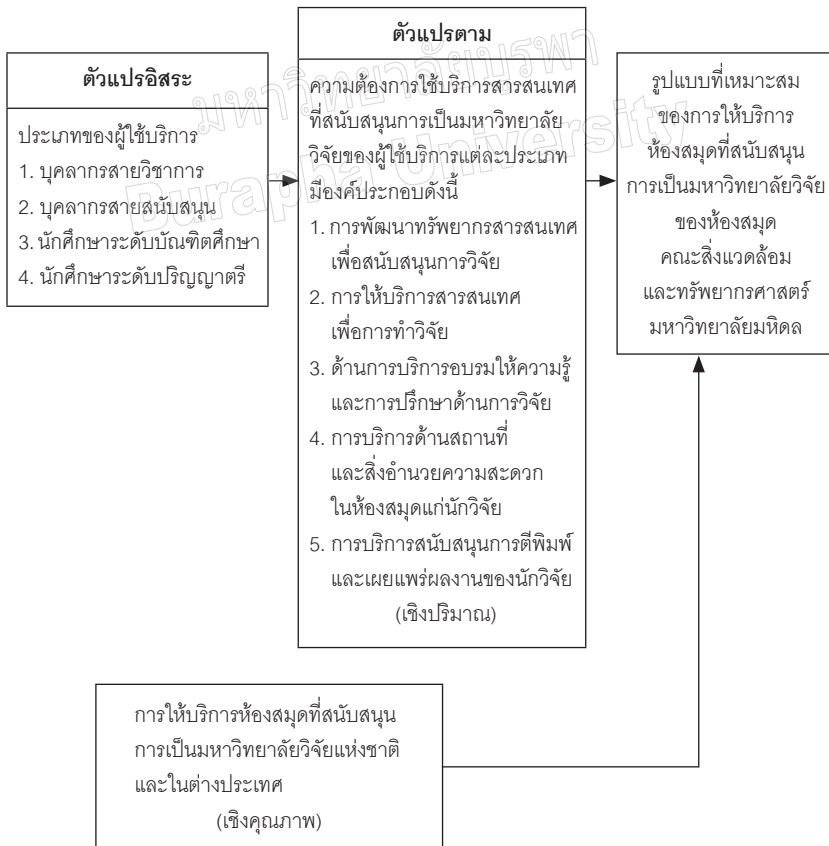
จากภารกิจดังกล่าว ห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ เป็น
หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการให้บริการสารสนเทศ เพื่อสนับสนุน
การทำวิจัยให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ การวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษา
การให้บริการห้องสมุดสาขาสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติและเปรียบเทียบ
ความต้องการใช้บริการห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหิดลของผู้ใช้บริการแต่ละประเภท เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนารูปแบบที่เหมาะสม
ของการให้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุด
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการให้บริการห้องสมุดสาขาสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย
วิจัยแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการใช้บริการห้องสมุด
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลที่สนับสนุนการเป็น
มหาวิทยาลัยวิจัย จำแนกตามประเภทของผู้ใช้บริการ
3. เพื่อพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมของการให้บริการสารสนเทศที่สนับสนุน
การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุด คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้ (กิตติยา สุทธิประภา, 2557; พรชนิตร์ ลีนาราช, 2555; รุจเรชา วิทยารุฑติมิกุล, 2558; สมาน ลอยฟ้า, 2550; Garner, 2006; Research Information Network and the Consortium of Research Libraries, 2012; Webb, Gannon-Leary, & Bent, 2007)

สมมุติฐานในการวิจัย

ผู้ใช้บริการประเภทต่างกัน มีความต้องการใช้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการศึกษาหาคำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ตามด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณดำเนินการศึกษาหาคำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ตลอดจนใช้ทั้งผลการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการสรุปค้นหาคำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 โดยมีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักซึ่งดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. สร้างเครื่องมือวิจัย

1.1 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการใช้บริการสารสนเทศเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์ด้านการบริหารจัดการสารสนเทศเพื่อการวิจัย

1.2 ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน

1.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ใช้บริการของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 30 คน โดยตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำมาวิเคราะห์ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.886

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริการสารสนเทศ เพื่อการวิจัยของห้องสมุด ที่สนับสนุนงานวิจัยในมหาวิทยาลัยวิจัยใน 5 อันดับของโลก และ 9 มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติของประเทศไทย

2.2 สัมภาษณ์ผู้บริหารห้องสมุดของมหาวิทยาลัยวิจัย ที่มีการเรียนการสอนสาขาสิ่งแวดล้อมจำนวน 4 แห่ง ตั้งแต่วันที่ 6 มิถุนายน-30 กรกฎาคม 2559

2.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 295 ฉบับ ระหว่างวันที่ 16 มิถุนายน-15 กรกฎาคม 2559

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รวมทั้งวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) โดยทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

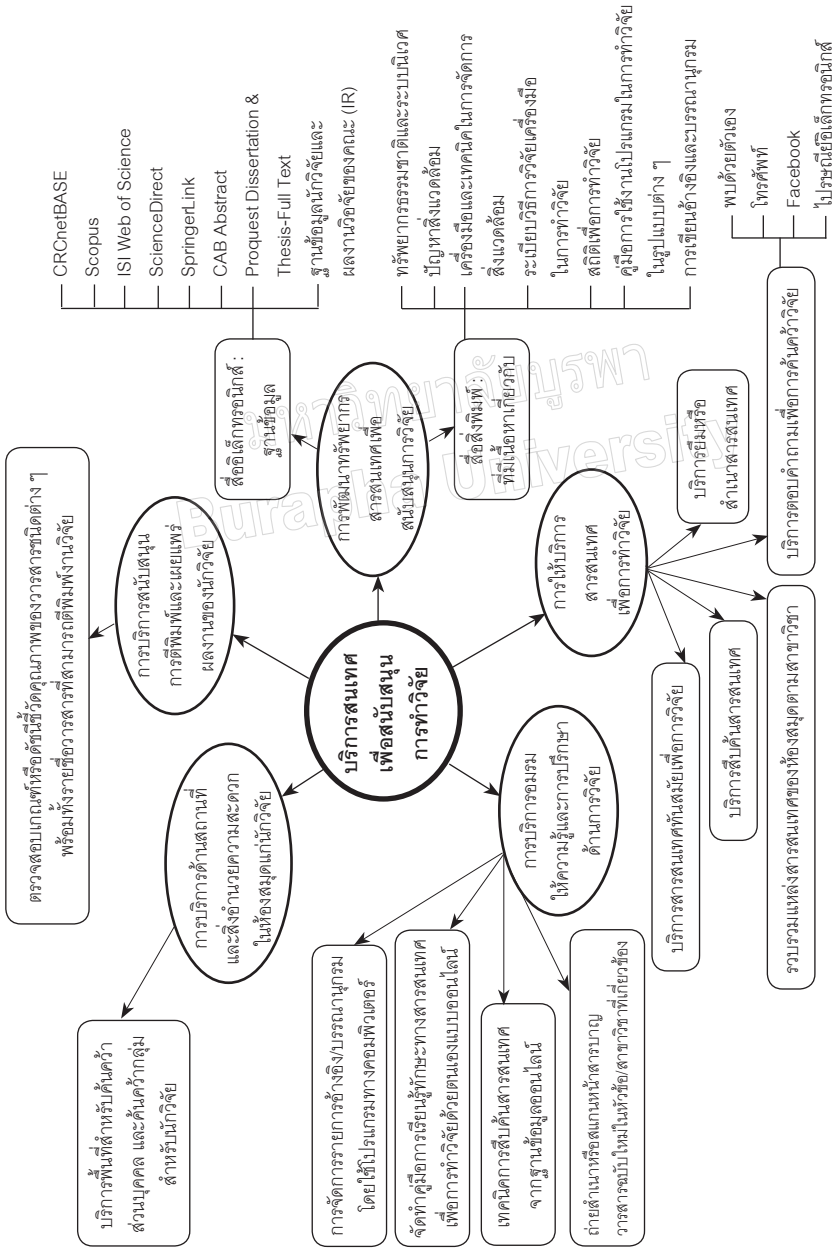
ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับต้องการใช้บริการห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับการดำเนินการให้บริการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการงาน ตลอดจนแนวทางในบริหารจัดการด้านการให้บริการสารสนเทศในห้องสมุด เพื่อสนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ผลการวิจัย

1. การให้บริการห้องสมุดสาขาสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ

ผลการศึกษาพบว่า ห้องสมุดสาขาสิ่งแวดล้อมจำนวน 24 แห่ง จาก 9 มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ มีบริการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย สรุปดังนี้ 1. การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย 2. การให้บริการสารสนเทศเพื่อการทำวิจัย 3. ด้านการบริการอบรมให้ความรู้และการศึกษาด้านการวิจัย 4. การบริการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องสมุดแก่ และ 5. การบริการสนับสนุนการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานของนักวิจัย ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สรุปบริการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทํางานวิจัยของห้องสมุดสาขาสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ

2. ความต้องการใช้บริการห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

ความต้องการใช้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลจำแนกตามประเภทของผู้ใช้บริการ (เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย)			
บุคลากรสายวิชาการ 1. ด้านบริการสนับสนุนการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานของนักวิจัย $(\bar{X}=4.06)$ (S.D.=0.096) 2. ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย $(\bar{X}=4.01)$ (S.D.= 0.420) 3. ด้านการบริการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องสมุดแก่นักวิจัย $(\bar{X}=3.65)$ (S.D.=0.863) 4. ด้านการให้บริการสารสนเทศเพื่อการทำวิจัย $(\bar{X}=3.46)$ (S.D.=0.357) 5. ด้านการบริการอบรมให้ความรู้และการศึกษาด้านการวิจัย $(\bar{X}=3.35)$ (S.D.=0.634)	บุคลากรสายสนับสนุน 1. ด้านบริการสนับสนุนการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานของนักวิจัย $(\bar{X}=4.11)$ (S.D.=0.776) 2. ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย $(\bar{X}=4.02)$ (S.D.= 0.600) 3. ด้านการบริการอบรมให้ความรู้และการศึกษาด้านการวิจัย $(\bar{X}=3.90)$ (S.D.=0.649) 4. ด้านการบริการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องสมุดแก่นักวิจัย $(\bar{X}=3.85)$ (S.D.=0.742) 5. ด้านการให้บริการสารสนเทศเพื่อการทำวิจัย $(\bar{X}=3.75)$ (S.D.=0.488)	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 1. ด้านบริการสนับสนุนการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานของนักวิจัย $(\bar{X}=4.37)$ (S.D.=0.608) 2. ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย $(\bar{X}=4.24)$ (S.D.= 0.429) 3. ด้านการบริการอบรมให้ความรู้และการศึกษาด้านการวิจัย $(\bar{X}=4.22)$ (S.D.=0.631) 4. ด้านการบริการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องสมุดแก่นักวิจัย $(\bar{X}=4.20)$ (S.D.=0.648) 5. ด้านการให้บริการสารสนเทศเพื่อการทำวิจัย $(\bar{X}=3.88)$ (S.D.=0.502)	นักศึกษาระดับปริญญาตรี 1. ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย $(\bar{X}=4.06)$ (S.D.= 0.625) 2. ด้านการบริการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องสมุดแก่นักวิจัย $(\bar{X}=3.98)$ (S.D.=0.708) 3. ด้านการบริการอบรมให้ความรู้และการศึกษาด้านการวิจัย $(\bar{X}=3.93)$ (S.D.=0.749) 4. ด้านบริการสนับสนุนการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานของนักวิจัย $(\bar{X}=3.89)$ (S.D.=0.780) 5. ด้านการให้บริการสารสนเทศเพื่อการทำวิจัย $(\bar{X}=3.81)$ (S.D.=0.577)

ภาพที่ 2 ความต้องการใช้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามประเภทของผู้ใช้บริการ

จากภาพที่ 2 จะเห็นได้ว่าผู้ใช้บริการทุกประเภท ยกเว้นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความต้องการบริการสนับสนุนการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานของนักวิจัยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุน

การทำวิจัยส่วนนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความต้องการด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยมากที่สุดรองลงมา ได้แก่ บริการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องสมุดแก่นักวิจัย ขณะที่ความต้องการในลำดับถัดไปคือ บริการอบรมให้ความรู้และการปรึกษาด้านการวิจัยนั้น ผู้ใช้บริการทุกประเภทมีความต้องการบริการดังกล่าวเช่นเดียวกัน ยกเว้นบุคลากรสายวิชาการซึ่งมีความต้องการบริการอบรมให้ความรู้และการปรึกษาด้านการวิจัยในลำดับสุดท้าย

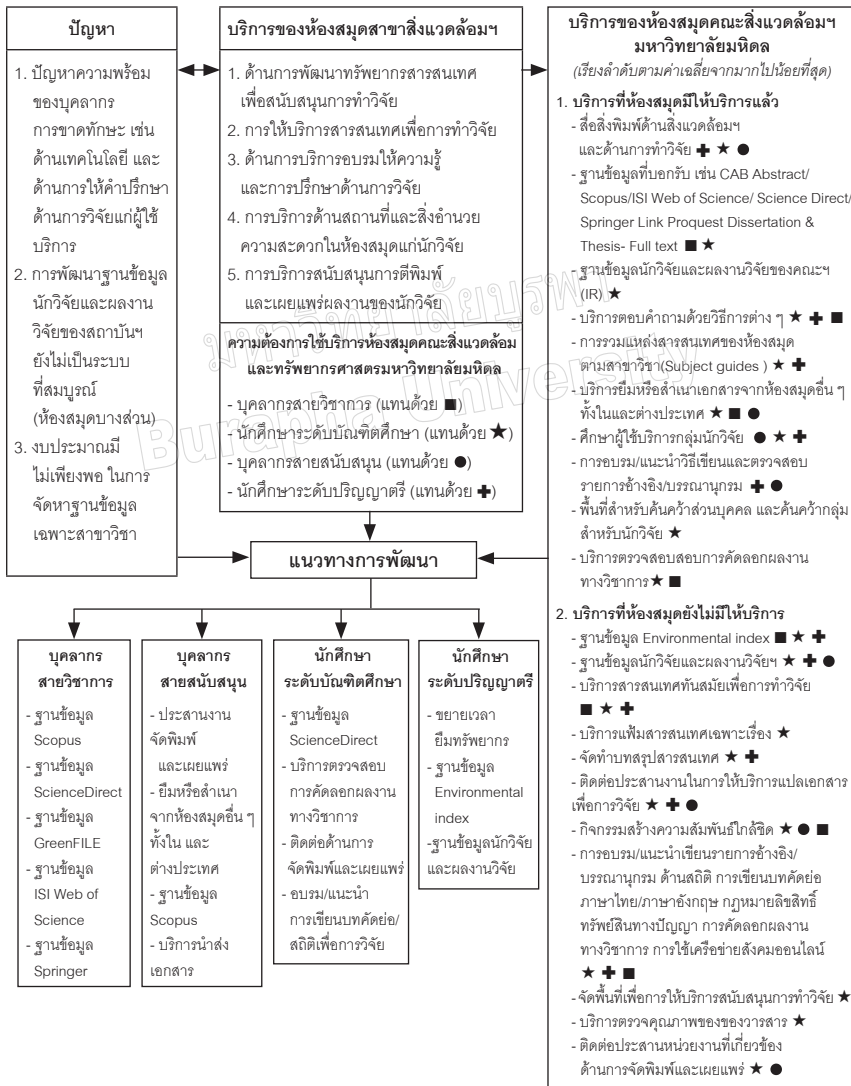
3. การเปรียบเทียบความต้องการใช้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามประเภทของผู้ใช้บริการ

จากผลการเปรียบเทียบความต้องการใช้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามประเภทของผู้ใช้บริการ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ผู้ใช้บริการประเภทต่างก็มีความต้องการใช้บริการสารสนเทศเพื่อการวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 31 รายการ จากทั้งหมดจำนวน 58 รายการ

4. การพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมของการให้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมของการให้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จากการนำผลการเปรียบเทียบความต้องการใช้บริการห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของผู้ใช้บริการแต่ละประเภท และจากการศึกษาการให้บริการห้องสมุดสาขาสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ และมหาวิทยาลัยวิจัยใน 5 อันดับของโลก พร้อมทั้งนำมาเปรียบเทียบกับการบริการสารสนเทศ เพื่อการทำวิจัยของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีและไม่มีให้บริการในปัจจุบัน โดยจัดเรียงลำดับตามความต้องการจากมากไปน้อย ได้ดังภาพที่ 3

**รูปแบบที่เหมาะสมของการให้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย
ของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล**

ภาพที่ 3 รูปแบบที่เหมาะสมของการให้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

อภิปรายผล

1. การให้บริการห้องสมุดสาขาสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ

1.1 การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย พบว่าห้องสมุดสาขาสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่มีการดำเนินการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการทำวิจัย โดยจัดหาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับหลักสูตรที่ทางมหาวิทยาลัยเปิดสอน ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดส่วนใหญ่บอกรับเป็นสมาชิก เช่น ฐานข้อมูล CABAbstract, CRCnetBASE, Scopus, ISI Web of Science, ScienceDirect, Proquest Dissertation & Thesis-Full text และ SpringerLink สำหรับฐานข้อมูล Environment index ห้องสมุดไม่ได้บอกรับเป็นสมาชิก แต่จากการสำรวจพบว่าฐานข้อมูลนี้ มีให้บริการภายในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยระดับโลกที่มีการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ห้องสมุดแพทยฟรานซิส เอ เคาท์เวย์ ห้องสมุดบอดแลนด์ และห้องสมุดสาขาวิชาการศึกษาต่อเนื่องรูเลียเฮาส์

การจัดทำฐานข้อมูลนักวิจัยและผลงานวิจัยของคณะฯ (IR) เพื่อเป็นการรวบรวมผลงานของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยโดยแยกออกเป็นคณะหรือส่วนงาน สอดคล้องกับ อนุรักษ์ อยู่วงษ์ (2555) พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยส่วนใหญ่มีคลังสถาบันเพื่อจัดเก็บและให้บริการผลงานทางวิชาการของประชาคมมหาวิทยาลัย

1.2 การให้บริการสารสนเทศเพื่อการทำวิจัย จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ห้องสมุดสาขาสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่มีบริการต่าง ๆ ดังนี้

บริการยืมหรือสำเนาสารสนเทศที่ใช้ในการวิจัยจากห้องสมุดอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ และบริการแฟ้มสารสนเทศเฉพาะเรื่อง รวบรวมเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจหรือหัวข้อเรื่องที่มีผู้ใช้มาติดต่อขอใช้บริการเป็นจำนวนมาก และรวบรวมเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจตามความต้องการของนักวิจัยเป็นรายบุคคล บริการยืมหรือสำเนาสารสนเทศที่ใช้ในการวิจัยจากห้องสมุดอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติยา สุทธิประภา (2557), พรชนิตร์ ดินาราช และคณะ (2557)พบว่า ห้องสมุดในสังกัดสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีบริการจัดส่งสารสนเทศเลือกสรรให้อาจารย์และนักวิจัย เป็นบริการช่วยสืบค้นและส่งข้อมูลให้อาจารย์และค้นตามความต้องการต่าง ๆ

1.3 ด้านการบริการอบรมให้ความรู้และการปรึกษาด้านการวิจัยให้บริการอบรม/แนะนำเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ วิธีเขียนรายการอ้างอิง/บรรณานุกรมและตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง/บรรณานุกรม จัดการรายการอ้างอิง/บรรณานุกรมโดยใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติยา สุทธิประภา (2557) พบว่า ห้องสมุดในสังกัดสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีการแนะนำการเขียนอ้างอิงเอกสาร บริการตรวจสอบความถูกต้องในการเขียนอ้างอิงเอกสาร บริการแนะนำ/อบรม การใช้โปรแกรมช่วยจัดการบรรณานุกรม เช่น EndNote, Zotero เป็นต้น

1.4 การบริการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องสมุดแก่นักวิจัย มีการจัดบริการพื้นที่สำหรับค้นคว้าส่วนบุคคล และค้นคว้ากลุ่มสำหรับนักวิจัย สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติยา สุทธิประภา (2557) พบว่า ห้องสมุดในสังกัดสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีการให้บริการห้องค้นคว้ากลุ่ม

1.5 การบริการสนับสนุนการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานของนักวิจัย มีบริการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการโดยใช้โปรแกรมต่าง ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติยา สุทธิประภา (2557) พบว่า ห้องสมุดในสังกัดสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีบริการตรวจสอบการคัดลอกผลงาน (Plagiarism) และเรื่องลิขสิทธิ์ เช่น บริการโปรแกรม Turnitin

2. ความต้องการใช้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อพิจารณาบริการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในแต่ละด้านพบว่า

2.1 ความต้องการด้านบริการสนับสนุนการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานของนักวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความต้องการแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อจำแนกตามประเภทผู้ใช้บริการ ดังนี้

บริการตรวจสอบเกณฑ์หรือดัชนีชี้วัดคุณภาพของวารสารชนิดต่าง ๆ พร้อมทั้งรายชื่อวารสารที่สามารถตีพิมพ์งานวิจัย โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับ ศศิธร ติณะมาศ และสุภชัย ธนานุวัตรพงศ์ (2557) ได้ศึกษาบริการส่งเสริมการวิจัย พบว่า บริการที่มีปริมาณผู้ใช้งานมากที่สุด คือบริการตรวจสอบค่า Journal Impact Factor สอดคล้อง

พรชนิตว์ ลีนาราช และคณะ (2557) ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ห้องสมุดมีบริการหาค่า Impact Factor ของวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และบริการตรวจสอบการนำผลงานทางวิชาการของนักวิจัยไปอ้างอิง (Citation analysis)

บริการตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการโดยใช้โปรแกรมต่าง ๆ โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการมากกว่าบุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษาระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติยา สุทธิประภา และสมาน ลอยฟ้า (2557) พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าห้องสมุดควรดำเนินการให้บริการตรวจสอบการคัดลอกผลงาน (Plagiarism) และเรื่องลิขสิทธิ์ เช่น บริการโปรแกรม Turnitin ในระดับมาก

บริการติดต่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการจัดพิมพ์และเผยแพร่ โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและบุคลากรสายสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับการศึกษาของ ราซูลและซิงห์ (Rasul & Sing 2010) พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้ห้องสมุดมีการแนะนำช่องทางในการตีพิมพ์ผลงานวิจัย สอดคล้องกับการศึกษาของ พรชนิตว์ ลีนาราช และคณะ (2557) ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ห้องสมุดมีบริการรวบรวมแหล่งตีพิมพ์และบริการเผยแพร่งานวิจัยของนักศึกษา

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี เนื่องจากนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามีความจำเป็นต้องตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารวิชาการไทย ที่ได้รับการยอมรับจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) (Thai-Journal Citation Index Centre) ว่ามีคุณภาพเหมาะสมในกลุ่มที่ 1 หรือวารสารวิชาการระดับนานาชาติ อีกทั้งนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่จะตีพิมพ์ผลงานวิจัยเป็นครั้งแรก ทำให้ขาดข้อมูลและประสบการณ์ในการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงาน

2.2 ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการในระดับมาก โดยต้องการทรัพยากรประเภทสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน ที่มีเนื้อหาในสาขาด้านสิ่งแวดล้อมและสาขาที่เกี่ยวข้อง

เพื่อสนับสนุนการทำวิจัย รองลงมา ได้แก่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นฐานข้อมูลสาขา
สิ่งแวดล้อมและฐานข้อมูลประเภทสหสาขา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อยังพบว่า ข้อที่มี
ความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อจำแนกตามประเภทผู้ใช้
บริการ มีดังนี้

สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย
เครื่องมือในการทำวิจัย สถิติเพื่อการทำวิจัย คู่มือการใช้งานโปรแกรมในการทำวิจัย
ในรูปแบบต่าง ๆ การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม พบว่า บุคลากรสายสนับสนุน
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความต้องการมากกว่า
บุคลากรสายวิชาการ สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติยา สุทธิประภา (2557)
พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความคาดหวังให้ห้องสมุดมีบทบาท
ในด้านการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์

สำหรับ ฐานข้อมูล Scopus และฐานข้อมูล SpringerLink พบว่า
บุคลากรสายวิชาการมีความต้องการมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี สอดคล้อง
กับการศึกษาของ กุลธิดา ท่วมสุข และคนอื่น ๆ (2555) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่
ต้องการให้จัดหาฐานข้อมูลสำหรับการค้นคว้าที่สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ

2.3 ด้านการบริการด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องสมุด
แก่นักวิจัยเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย พบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการในระดับมาก
โดยต้องการบริการจัดพื้นที่เพื่อการให้บริการสนับสนุนการทำวิจัยโดยเฉพาะอย่าง
เด่นชัด (Research Zone) รองลงมาบริการพื้นที่สำหรับค้นคว้าส่วนบุคคล และ
ค้นคว้ากลุ่มสำหรับนักวิจัย และบริการตู้เก็บของเพื่อใช้ในการทำวิจัยรายบุคคล
สำหรับนักวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการแตกต่างกันมี
นัยสำคัญทางสถิติระดับที่ .05 เมื่อจำแนกตามประเภทผู้ใช้บริการ มีดังนี้

การจัดพื้นที่เพื่อการให้บริการสนับสนุนการทำวิจัยโดยเฉพาะ
อย่างเด่นชัด (Research zone) โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการ
ในระดับมาก มีความต้องการมากกว่าบุคลากรสายวิชาการ สอดคล้องกับการศึกษา
ของ ไฮน์ริชส์ ชาร์กี และลิม (Heinrichs, Sharkey, & Lim, 2005) ซึ่งพบว่า
ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่จะคาดหวังสถานที่เงียบสงบสำหรับการศึกษา โดยห้องสมุด
ต้องจัดเตรียมสถานที่สำหรับกลุ่มนักศึกษาในการศึกษาค้นคว้าร่วมกัน และสอดคล้อง

กับการศึกษาของ พรชนิตร์ ลีนาราช และคณะ (2557) พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ห้องสมุดมีการเพิ่มพื้นที่ศึกษาสำหรับนักวิจัยที่เก็บเสียงมีการรักษาความสะอาดสม่ำเสมอ และจัดให้มีบริการอุปกรณ์ทันสมัยที่จำเป็นในการประชุม การบริการพื้นที่สำหรับค้นคว้าส่วนบุคคล

2.4 ด้านการให้บริการสารสนเทศเพื่อการทำวิจัย จากการทำวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการในระดับมาก โดยต้องการให้ห้องสมุดขยายเวลายืมทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการทำวิจัย บริการยืม หรือสำเนาสารสนเทศที่ใช้ในการวิจัยจากห้องสมุดอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ และบริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับที่ .05 เมื่อจำแนกตามประเภทผู้ใช้บริการ มีดังนี้

บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยแบบผ่านทาง Facebook โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการในระดับมาก และในประเด็นบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยแบบผ่านทางเว็บไซต์ โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และบุคลากรสายสนับสนุนมีความต้องการในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ พรชนิตร์ ลีนาราช และคณะ (2557) ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ห้องสมุดมีบริการตอบคำถามบนเว็บไซต์ ให้คำปรึกษาผ่านทาง e-mail, social network, web board ของเว็บสำนักวิทยบริการ

บริการจัดทำทสรุปสารสนเทศ โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความต้องการในระดับมาก มีความต้องการมากกว่าบุคลากรสายวิชาการสอดคล้องกับ อิศราวดี ทองอินทร์ และคณะ (2553) ที่พบว่า นิสิตปริญญาโทมีความต้องการบริการจัดทำสาระสังเขปในระดับมากที่สุด

2.5 ด้านการบริการอบรมให้ความรู้และการปรึกษาด้านการวิจัย พบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการในระดับมาก โดยต้องการบริการการอบรม/แนะนำเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ การอบรม/แนะนำเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา การคัดลอกผลงานทางวิชาการของผู้อื่น และการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ (Abstract) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อที่มีความต้องการแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อจำแนกตามประเภทผู้ใช้บริการมีดังนี้

วิธีเขียนรายการอ้างอิง/บรรณานุกรมและตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง/บรรณานุกรม โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการในระดับมาก มีความต้องการมากกว่าบุคลากรสายวิชาการ สอดคล้องกับการศึกษาของ ราซูล และซิงห์ (Rasul & Singh, 2010) ที่พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้ห้องสมุดมีการอบรมการเขียนรายการอ้างอิงและบรรณานุกรม

การจัดการรายการอ้างอิง/บรรณานุกรมโดยใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการในระดับมาก มีความต้องการมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ แมมโทรา (Mamtora, 2011) ที่พบว่า การอบรมการใช้โปรแกรม Endnote เป็นการอบรมที่มีผู้สนใจเข้าร่วมมากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรชนิตว์ ลีนาราช และคณะ (2557) ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคาดหวังให้ห้องสมุดมีบริการแนะนำ/อบรม/สอนโปรแกรมการจัดการอ้างอิง

ด้านสถิติเพื่อการวิจัย โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการในระดับมาก มีความต้องการมากกว่าบุคลากรสายสนับสนุน นักศึกษาระดับปริญญาตรี และบุคลากรสายวิชาการ สอดคล้องกับ ราซูล และซิงห์ (Rasul & Singh, 2010) ที่พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้ห้องสมุดมีการอบรมการใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล

การเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ (Abstract) โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการในระดับมาก มีความต้องการมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี บุคลากรสายสนับสนุน และบุคลากรสายวิชาการ สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติยา สุทธิประภา (2557) ที่พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องการให้ห้องสมุดรวบรวมแหล่งผู้เชี่ยวชาญในการเขียนบทคัดย่อและบทความภาษาอังกฤษ

อบรม/แนะนำเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา และการคัดลอกผลงานทางวิชาการของผู้อื่น โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี

และบุคลากรสายวิชาการ สอดคล้องกับการศึกษาของ พรชนิตร์ ลีนาราช (2555) ที่พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการบริการสอนเรื่องลิขสิทธิ์ทางปัญญา และทรัพย์สินทางปัญญาในระดับมาก

จัดทำคู่มือการเรียนรู้ทักษะทางสารสนเทศเพื่อการทำวิจัยด้วยตนเอง แบบออนไลน์ (Online tutorial) โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี บุคลากรสายสนับสนุน และบุคลากรสายวิชาการ สอดคล้องกับการศึกษาของ นูรีดา จะปะเกียและคณะ (2553) ที่พบว่า นักศึกษามีความต้องการให้จัดทำคู่มือวิธีการค้นหาสารสนเทศในระดับมาก

3. การพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมของการให้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สำหรับการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมของการให้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในประเทศไทย จากการศึกษาในครั้งนี้ สอดคล้องกับพรชนิตร์ ลีนาราช (2555) ที่พบว่า รูปการบริการสนับสนุนการวิจัยสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยไทยประกอบด้วย 1. บริการอ้างอิงและสารสนเทศ 2. บริการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศสำหรับนักวิจัย 3. บริการสนับสนุนการสื่อสารทางวิชาการของนักวิจัย 4. บริการให้การอบรมให้ความรู้หรือสอนสำหรับนักวิจัย และ 5. บริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานทางวิชาการของนักวิจัย

อีกทั้งสอดคล้องกับรูปแบบการให้บริการสารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในระดับโลก อาทิ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด และห้องสมุดมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ที่เน้นการให้บริการเช่นเดียวกับรูปแบบฯ ที่นำเสนอในงานวิจัยนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรนำรูปแบบที่เหมาะสมของการให้บริการสารสนเทศที่สนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของห้องสมุด คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลที่ได้จากการวิจัยมาปรับใช้ โดยจัดบริการให้สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะของผู้ใช้ประเภทต่าง ๆ

2. การจัดบริการอบรมให้ความรู้และการปรึกษาด้านการวิจัย ควรพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากรที่รับผิดชอบด้านการฝึกอบรมให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และร่วมมือกับหน่วยงาน/ผู้เชี่ยวชาญด้านเฉพาะด้าน เพื่อพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม พร้อมทั้งจัดทำคู่มือสำหรับศึกษาด้วยตนเองแบบออนไลน์ (Online tutorial)

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบการให้บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยในระดับโลกกับห้องสมุดวิจัยในประเทศไทย รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการให้บริการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย

รายการอ้างอิง

- กิตติยา สุทธิประภา. (2557). บทบาทห้องสมุดในการส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กุลธิดา ท้วมสุข และพรชนิตร์ ลีนาราช. (2555). สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดบริการสนับสนุนการวิจัยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยไทย. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 30 (3), 1-28.
- กุลธิดา ท้วมสุข และวัชรีย์ เพ็ชรวงษ์. (2555). พฤติกรรมการใช้สารสนเทศในการทำวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 30(3), 29-51.
- คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (2555). งานวิจัย. วันที่ค้นข้อมูล 15 มิถุนายน 2558, จาก <http://www.en.mahidol.ac.th/thai/research/index.html>.
- นวรรตน์ รามสูต และบัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2555). เปิดการประชุมสุดยอดมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ครั้งที่ 1. ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี, 2555 (119), หน้า 1 วันที่ค้นข้อมูล 5 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.moe.go.th/websm/2012/apr/119.html>.
- นุรีดา จะปะกียา, มานพ จิตต์ภูษา, และสิริพันธ์ รุ่งวิชานินวัฒน์. (2553). การใช้สารสนเทศเพื่อการทำสารนิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทอิสลามยะลา. *วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*. 16(2), 14-15.
- พรชนิตร์ ลีนาราช. (2555). รูปแบบการจัดบริการสนับสนุนการวิจัย สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยในประเทศไทย. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรชนิตร์ ลีนาราช, สุทธิลักษณ์ พัดเพ็ง, ยุวดี เพชระ, กิตติยา สุทธิประภา และวราภรณ์ พนมศิริ. (2557). ความคาดหวังของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการห้องสมุดเพื่อสนับสนุนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น. *อินฟอร์เมชัน*, 21(1), 31-45.

- รัชตะ รัชตะนาวิน. (2557). สารานุกรมจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล. ใน *คู่มือนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล* (หน้า 10). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รุจเรขา วิทยายุทธภูมิกุล. (2558). *ห้องสมุด (บรรณารักษ์) กับบทบาทการสนับสนุน การวิจัย*. วันที่ค้นข้อมูล 10 กรกฎาคม 2559, จาก http://library.rsu.ac.th/seminar30/download/semenar_9.pdf
- ศศิธร ติณะมาศ และสุภชัย ธนานุวัตรพงศ์. (2557). การประยุกต์ใช้นวัตกรรม สำหรับบริการส่งเสริมการวิจัยของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยนเรศวร. *PULINET Journal*, 1(1), 82-92.
- สมาน ลอยฟ้า. (2550). บทบาทของห้องสมุดต่อการส่งเสริมการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย. *อินฟอร์เมชัน*, 14(2), 1-7.
- หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล. (2558). *ห้องสมุดคณะสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรศาสตร์*. วันที่ค้นข้อมูล 2 มกราคม 2558, จาก <http://www.li.mahidol.ac.th/branch/en.php>
- อนุรักษ์ อยู่วัง. (2555). การจัดการคลังสถาบันในห้องสมุดมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิศราวดี ทองอินทร์, ปราวณี วงศ์จรัส, อังสนา ธงไชย, และธนพรธน กุลจันทร์. (2553). การพัฒนาบริการสารสนเทศออนไลน์เพื่อการวิจัยในสาขาวิชา พระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 28(1), 1-15.
- Garner, I. (2006). Library support for research in a university context. In *27th IATUL CONFERENCE Embedding Libraries in Learning and Research Oporto, Portugal, May 22-25 2006*. Retrieved September 20, 2016, from <http://docs.lib.purdue.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1768&context=iatul>
- Heinrichs, J.H., Sharkey, T.W., & Lim, J. S. (2005). Relative influence of the LibQUAL+™, dimensions on satisfaction: a subgroup analysis. *College & Research Libraries*, 66(3), 248-77. Retrieved from <http://crl.acl.org/content/66/3/248.short>

- Mamtora, J. (2011). Thinking Big Picture: Meeting the Needs of Researchers in Northern Australia. *Australian Academic & Research Libraries*, 42(2), 88-102. doi:10.1080/00048623.2011.10722216
- Rasul, A.& Singh, D. (2010).The role of academic libraries in facilitating postgraduate students' research. *Malaysian Journal of Library & Information Science*. 15(3), 75-84. Retrieved August 19, 2016, from <http://majlis.fsktm.um.edu.my/document.aspx?FileName=958.pdf>
- Research Information Network and the Consortium of Research Libraries. (2012). *Researchers' use of academic libraries and their services: a report commissioned by the Research Information Network and the Consortium of Research Libraries*. Retrieved January 2, 2014, from <http://www.rin.ac.uk/system/files/attachments/Researchers-libraries-services-report.pdf>
- Webb, J., Gannon-Leary, P., & Bent, M. (2007). *Providing effective library services for research*. London: Facet Publishing.